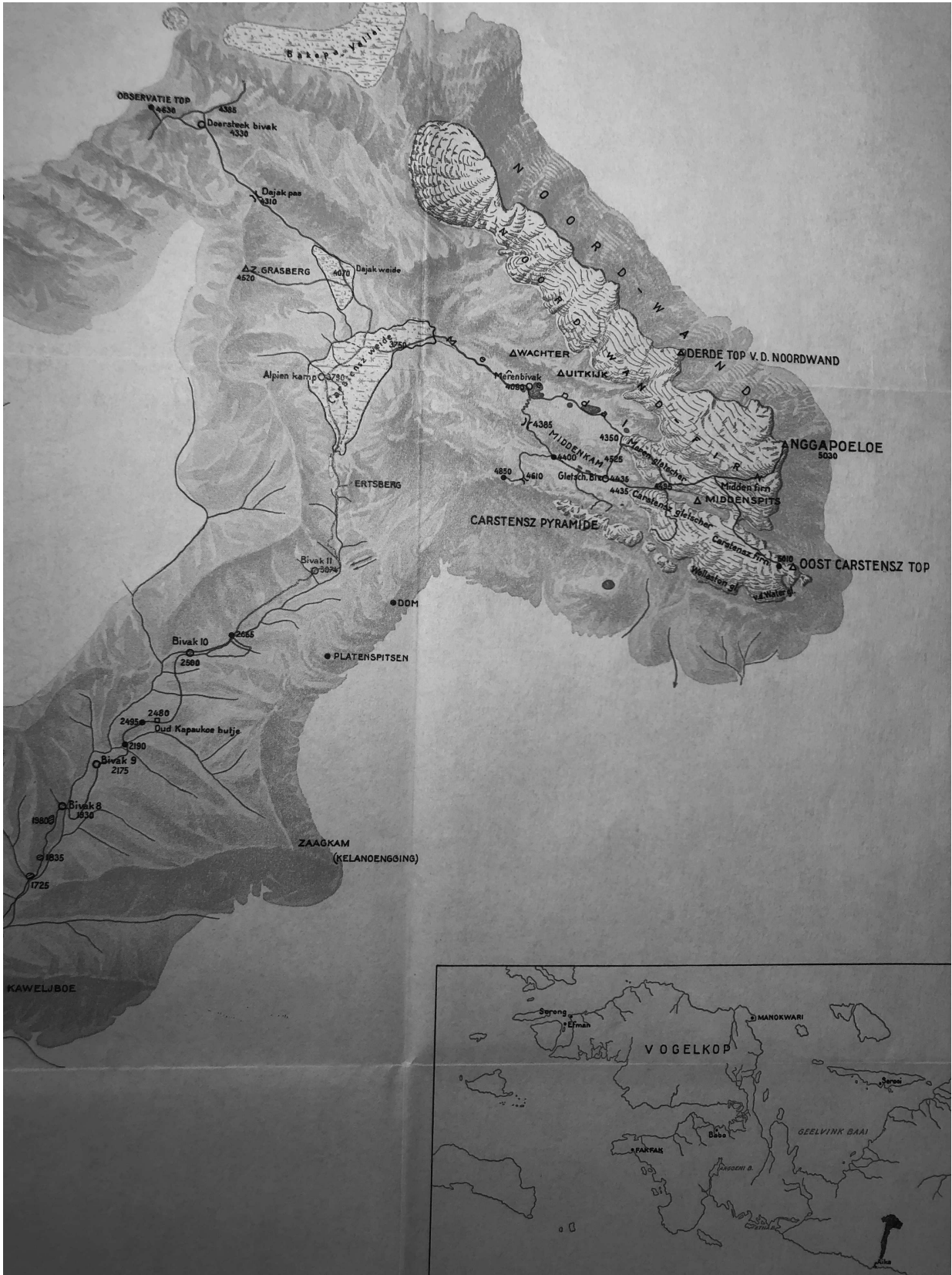

Eerder verscheen van Theo Huting:

METZER [ISBN: 9789402174786]

=METZER is het verhaal van een vrije geest die zich niet laat inperken door de gevestigde orde en de heersende moraal. Ook op amoreus gebied volgt hij wat zijn hart hem ingeeft. Het brengt hem ver van zijn geboortegrond, tot in Parijs en Indië, waar hij een nieuwe liefde leert kennen. Terug in Nederland belandt hij in het Haags verzet, waarvoor hij uiteindelijk de hoogste tol moet betalen.=

ISBN: 9789402189452

Omslagontwerp: Sabine de Bruyn

© SCHOOLMEESTERWERK

In 2016 heeft de Nederlandse regering opdracht gegeven voor een uitgebreid wetenschappelijk onderzoek naar de gewelddadigheden in Nederlands-Indië tijdens het moeizame wordingsproces van de zelfstandige staat Indonesië, de dekolonisatieperiode 1945-1950. De autonomie kwam inderdaad pas na een zware strijd tot stand. De Japanse bezetting had het onafhankelijkheidsstreven in een stroomversnelling gebracht. Nadat de keizerlijke troepen definitief uit Indië waren verdreven, meende de Nederlandse overheid haar oorspronkelijke positie weer in te kunnen nemen. Maar het Indische volk was vastbesloten zich na de bevrijding niet opnieuw door een westerse mogendheid te laten overheersen.

In de vooroorlogse situatie leek de Nederlandse hegemonie over de *Gordel van Smaragd* daarentegen nog zo vanzelfsprekend; onder de aanduiding *Tropisch Nederland* werden de koloniën beschouwd als de exotische uithoeken van het vaderland.

Maar hoewel de koloniale bevolking daar liever de ogen voor sloot, was ook in die tijd wel degelijk sprake van een groeiend nationaal bewustzijn, met name onder de Indonesische intelligentsia. Een niet mis te verstane waarschuwing was de grootscheepse opstand tegen het Nederlandse gezag in 1926. De politie was hier niet op berekend, zodat inzet van de koloniale troepen (het KNIL) nodig was om de bevolking weer in het gareel te krijgen. Een officier die zich bij deze acties onderscheidde, was kapitein Theo Becking, die daarmee in de Indische pers een heldenstatus verwierf. Aan de hand van krantenberichten uit deze tijd tekent zich, tegen de achtergrond van de grote wereldgebeurtenissen, zijn levensweg af in een land dat onmiskenbaar de bakens al aan het verzetten was.

Voorpagina: Tanah Tinggi (hoge grond), de afdeling voor de harde kern onder de vrijheidsstrijders in concentratiekamp Boven-Digoel

BECKINGS GOUDEN BERGEN

EEN KRANTENKRONIEK

Inhoudsopgave

Oordelen?	9
De bedwinger van Bantam	13
Een toekomst in Indië	23
Gewettigde kinderen	27
Expansiedrift in de laat-19 ^e eeuw	29
Afgrijzen over concentratiekampen	33
Eliminatie van politieke tegenstanders	37
Lokkende bergtoppen op vaderlandse bodem	45
Een nieuwe oriëntatie	53
De Vaderlandse Club	57
Goudkoorts	67
Het verhaal, de roem en een mysterieuze kaart	83
Gewestelijk Commissaris	85
Politiek en realiteitszin	109
Twee gouden bergen en een derde hond	115
Afstamming Theo Becking	124
Bronnen	125
Illustratie-verantwoording	126

Oordelen?

Het zal wellicht met onze ruige voorgeschiedenis te maken hebben dat we erfelijk belast zijn met veel meer angst dan we met ons mee zouden willen dragen. In de ijdele pogingen om die angst te beheersen blijken we tot selectief observeren en registreren geneigd. Zowel verdringing van de eigen donkere kanten als uitvergroting van abjecte gedragsuitingen bij anderen zijn ons niet vreemd. De sadist, pervert of psychopaat in onszelf, hoewel op z'n minst in aanleg aanwezig, zullen we niet gauw (er)kennen, maar deviant gedrag vermoeden we daarentegen moeiteloos bij anderen. Met een scherp onderscheid tussen goed en kwaad zoeken we houvast, terwijl dit zwart-witdenken ons zichtveld juist vooral beperkt. Pas bij het onbevangen opnemen van de talloze kleurschakeringen breekt soms een glimp van de genuanceerde werkelijkheid door.

Met wat we nu weten is het moeilijk om zonder schaamrood op de kaken *Daar werd wat groots verricht!* uit te brengen. Gedurende vier eeuwen hebben landgenoten zich in *Ons Indië* aan gruwelijke misdaden schuldig gemaakt. Maar met oog voor de toenmalige verhoudingen kan de Nederlandse aanwezigheid in dat deel van de wereld niet per definitie als illegaal worden aangemerkt. Er is bovendien, vanuit eigenbelang maar soms ook ideëel gefundeerd, veel ontwikkelingswerk verricht; de aangelegde infrastructuur betekende een impuls voor de economie. En het Tempo Doeloe van repatrianten verwijst naar oprechte en tedere herinneringen aan een vreedzaam samenleven met de bewoners van de Archipel en niet naar de Atjeh-oorlog of knevelpraktijken uit de Max Havelaar. De Bersiap-periode opvatten als een afrekening met vierhonderd jaar onderdrukking is simplistisch en doet onrecht aan zowel de Indische bevolking als aan de Nederlandse kolonisten.

En kapitein Becking dan? Welke kwalificaties zouden op hém van toepassing zijn? Hij was immers een volbloed representant van het kolonialisme én een fanatiek NSB'er...

Kan een blanke bevolking zich blijvend in de Tropen vestigen.

In de laatste jaren is gebleken, dat bijna alle ziekten, die het leven van den Europeaan in de Tropen bedreigen, een gevolg zijn van infecties door bacteriën, protozoën of wormen. Het klimaat als zoodanig veroorzaakt geen ziekte: het bevordert alleen de ontwikkeling van de parasieten buiten het lichaam van den gastheer. Bij goede hygiëne behoeft het sterftecijfer voor den Europeaan in de Tropen niet hooger te zijn dan in de koude regionen. Een geheel andere vraag echter is of het blanke ras zich voor goed in de Tropen kan vestigen zonder te degenereren. In *The Lancet* van 30 Juni is hierover een voordracht gepubliceerd van Andrew Balfour, directeur van het Welcome Bureau voor wetenschappelijk onderzoek, waaruit wij een en ander willen overnemen. Het vraagstuk is van groot belang, aangezien de koude regionen der aarde langzamerhand overbevolkt raken en het er dus op aan komt te weten of emigratie naar de Tropen, waar de bodem zooveel meer opbrengen kan, mogelijk is zonder het ras te schaden. Balfour gaat allerlei gebieden in de Tropen na, waar zich vóór 100—200 jaar Europeanen hebben gevestigd en onderzoekt den toestand van de van deze landverhuizers afstammende bevolking. Het probleem wordt sterk gecompliceerd doordat in de meeste gevallen vermenging heeft plaats gevonden met de oorspronkelijke bevolking, Negers, Indianen, Oosterlingen, en omdat elders waar slechts weinig menschen, bv. op een klein eiland tezamen waren, en mogelijkheid bestond van inteelt. Balfour wijst er echter op, dat wij de beteekenis van de inteelt niet kunnen overzien; bij het Egyptische koningsgeslacht bv., waar steeds broers en zusters met elkaar huwden, is van degeneratie niets gevonden.

Hij vertelt nu van enkele gevallen van een blanke bevolking in Oost-Indië, o.a. die van het kleine eiland Kissa, 16mijl Oostelijk van Timor. In 1665 zouden daar volgens Mac Millon Brown acht Hollandsche soldaten met hun vrouwen naar toe zijn gezonden en daarna vergeten. Er zouden nu 300 blanken zijn, die er bijzonder flink en geheel Europeesch uitzien. Een later onderzoeker, Elkington, vertelt echter heel andere dingen van Kissa. Deze spreekt van een bevolking van Mestiezen en beweert, dat van den heelen roman der verlaten soldaten niets aan is. De Hollandsche bevolking dateert eerst van 1783 tot 1819. Thans is de Europeesche bevolking gedegenereerd, zoowel lichamelijk als geestelijk, zij waren heidenen geworden en hadden het Hollandsch verleerd. Pogingen van het Hollandsche gouvernement om hen weer op te voeden tot Europeanen schijnen voor een deel succes te hebben gehad.

=Uit *De Sumatra Post* van 8 augustus 1923=

De bedwinger van Bantam

Een succesvolle kolonisatiemacht verdoet geen tijd met navelstaren!

Bijna een halve eeuw nadat Multatuli, met Lebak als exemplarisch voorbeeld, de misstanden in Indië aan de kaak had gesteld, is eindelijk het besef doorgedrongen dat armoedebestrijding en verhoging van de welvaart ook in de overzeese gebiedsdelen tot de overheidstaken behoren. Tijdens de Troonrede van 17 september 1901 verklaart Koningin Wilhelmina namens de regering *dat Nederland in de koloniën een zedelijke roeping te vervullen heeft*. Dit betekent het startsein van de *ethische politiek*, die gericht zal zijn op verheffing van de inlandse bevolking van Nederlands-Indië. Aan enige vorm van verzelfstandiging is de kolonie echter nog niet toe. Mede op aandringen van de activistische politicus Coen van Deventer, die consequent betoogt dat de miljoenenwinsten uit de koloniën in die gewesten zelf moeten worden geherinvesteerd, gaat het Indische bestuur inzetten op onderwijs, verbetering van de landbouw en een betere spreiding van de bevolking over het totale gebied. Het laatste wordt vooral ingegeven door de overbevolking op Java, – waarbij gedwongen migratie naar dunbevolkte eilanden als Sumatra, Nieuw-Guinea en Borneo niet als onethisch wordt gezien. Om hongersnood ten gevolge van droogteperiodes tegen te gaan worden meerdere grootschalige irrigatieprojecten opgezet. En er komen scholen voor de autochtone bevolking. Daartoe wordt in 1914 de *Hogere Kweekschool voor Inlandse Onderwijzers* in Poerworedjo opgericht. Hoewel ook tien jaar later nog steeds slechts een fractie van de autochtone jeugd daadwerkelijk naar school gaat, leidt de educatie van de gelukkigen die wel hebben mogen leren lezen en schrijven tot een groeiend zelfbewustzijn en, in het verlengde daarvan, tot de notie dat overheersing door een vreemde mogendheid geen vanzelfsprekendheid is. Het tot dusver hooguit sluimerende gevoel een collectief te zijn begint gaandeweg uit te groeien tot de beleving van een eigen nationale identiteit. Dit leidt tot passief verzet, maar in toenemende mate ook tot openlijke agressie jegens Nederlandse politiemensen en ambtenaren.